

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Gníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe EFG 1

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 1

Intreoir

**Gníomhú ar son
na hAeráide &
Forbairt
Inbhuanaithe**

Fórleargas EFG – Lá 1

Seisiún 1	<ul style="list-style-type: none">• Intreoir maidir le Réasúnaíocht Ghníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe• An tsonraíocht agus Príomhinniúlachtaí na Sraithe Sinsearaí a fhiosrú
Seisiún 2	<ul style="list-style-type: none">• An tsonraíocht a thuiscint mar aon leis an gcur chuige comhtháite neamhlíneach i leith na foghlama ar fud na snáitheanna• Ag dul i ngleic leis na Torthaí Foghlama
Seisiún 3	<ul style="list-style-type: none">• Scrúdú a dhéanamh ar na Tascanna Foghlama Feidhmeacha (TFFanna) agus ar an gcaoi a gcuireann siad ar chumas scoláirí dul i ngleic go comhoibríoch le croíchoincheapa Ghníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe i gcásanna barántúla

Fórleargas EFG – Lá 2

Seisiún 4	<ul style="list-style-type: none">• Cur chuige comhtháite neamhlíneach a fhiosrú i leith na hoibre le Torthaí Foghlama
Seisiún 5	<ul style="list-style-type: none">• Eispéiris foghlaimeora a dhearadh a chabhraíonn le gach foghlaimeoir i seomra ranga Gníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe
Seisiún 6	<ul style="list-style-type: none">• Intreoir ar an Tionscadal Gníomhaíochta• Breithniú a dhéanamh ar na chéad chéimeanna eile maidir le Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe a chur i bhfeidh

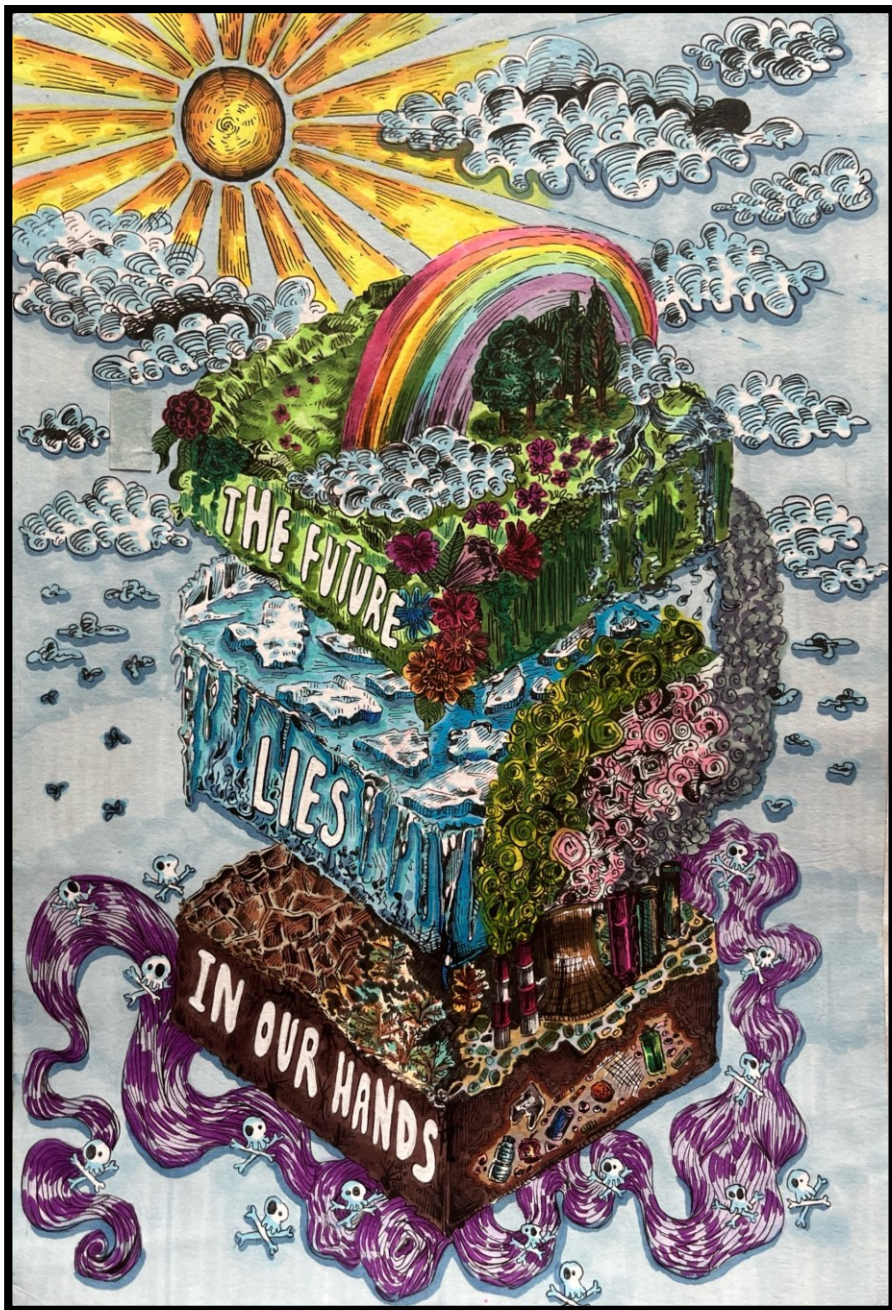
“Bíodh Meas Againn ar a gCothaíonn Muid”

Abbey, 17 mbliana d'aois

“Inár Lámha-sa atá an Todhchaí”

Aisling, 17 mbliana d'aois

Intinní Foghlama Lá 1

- An tsonraíocht maidir le Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe a fhiosrú
- Tuiscint a fháil ar an tsonraíocht agus ar an gcur chuige comhtháite neamhlíneach i leith an teagaisc agus na foghlama ar fud na snáitheanna
- Scrúdú a dhéanamh ar Thascanna na Foghlama Feidhmí (TFFanna) agus ar an gcaoi a gcuireann siad ar chumas an scoláire dul i ngleic go comhoibríoch le croíchoincheapa Ghníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe i gcásanna barántúla

Gníomhaíocht

Léitheoireacht

Aiseolas

Déan Machnamh

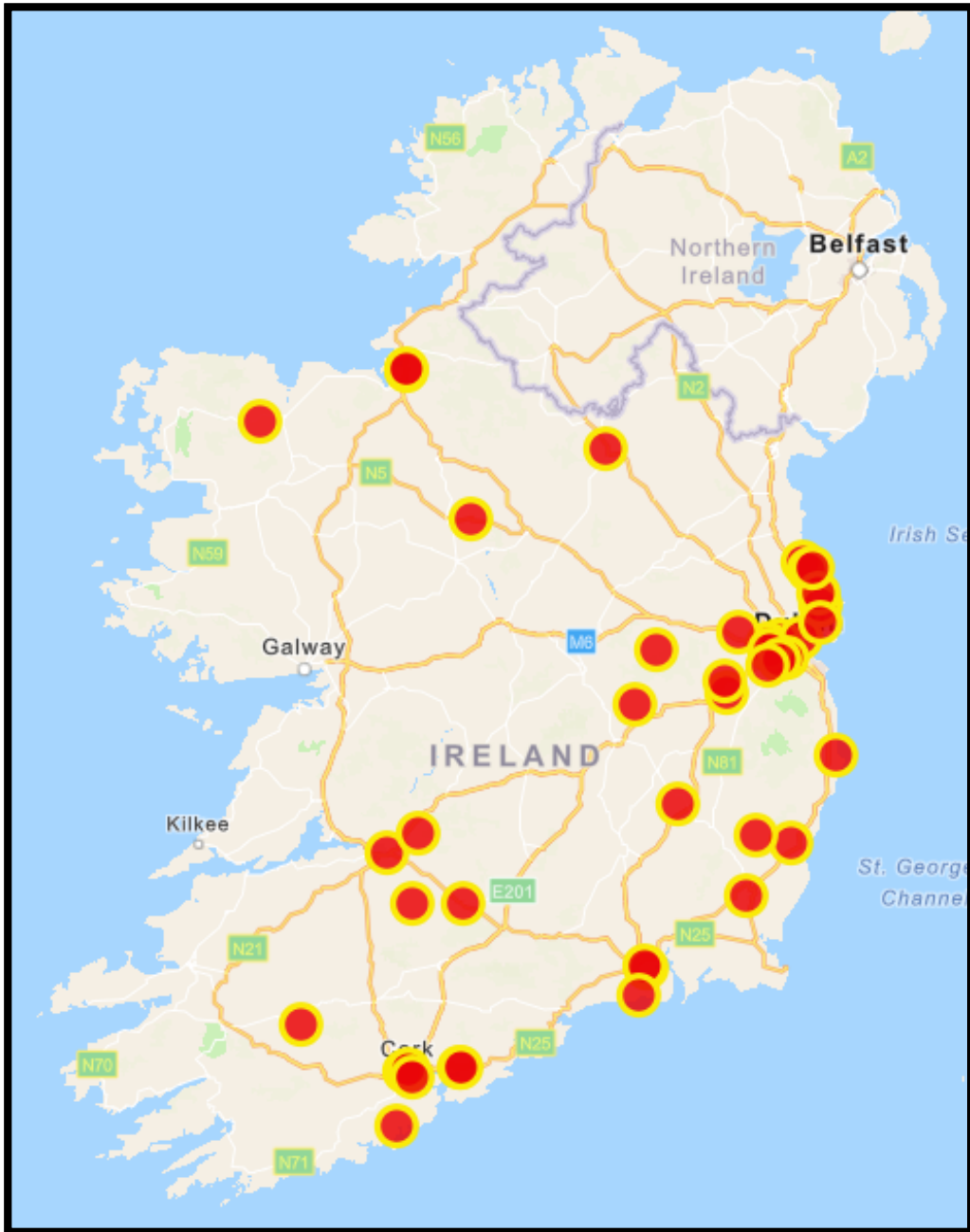
Tasc chun aithne a chur ar a chéile

- Cad as duit?

- Taithí?

- Cad é a spreagann tú faoin ábhar seo?

Cá as na rannpháirtithe?

An Roinn Oideachais
Department of Education

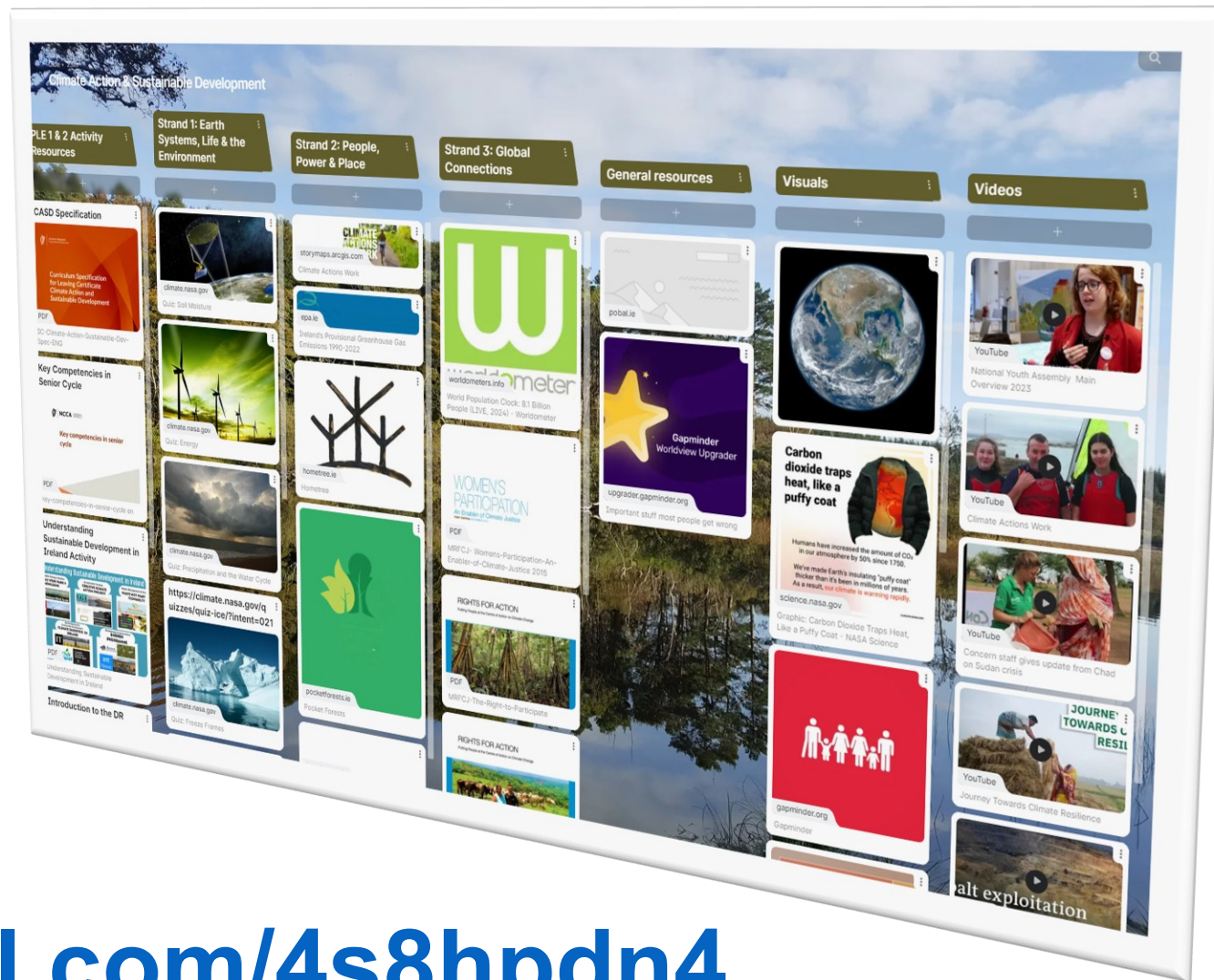
Sonraíocht churaclaim do Ghníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe de chuid na hArdteistiméireachta

Le tabhairt isteach i scoileanna ó Mheán Fómhair 2025.

Ullmhaithe ag an gComhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM)

<https://shorturl.at/S8Scp>

<https://tinyurl.com/4s8hpdn4>

Agus tú ag féachaint ar an bhfíseán, déan machnamh ar na nithe seo a leanas:

Cad é a sheasann amach duit agus tú ag féachaint ar an bhfíseán?

Nasc Físe: <https://tinyurl.com/2nvb3ut9>

Gníomhaíocht Ghrúpa

- Cén tuiscint atá agat ar Ghníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe?
- Cé atá freagrach as Gníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe?

Príomhtheachtaireachtaí

Cur chuige
comhtháite
neamhlíneach

Croíchoincheapa
agus prionsabail
idirnasctha

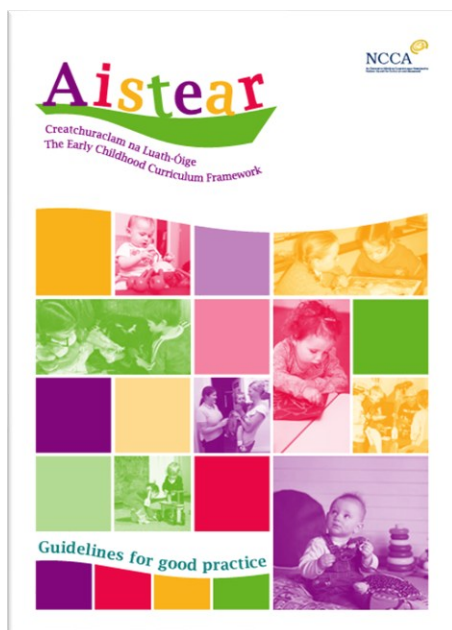
Is féidir le scoláirí
tabhairt faoi na
torthaí foghlama trí
eispéiris chuí sa
seomra ranga agus
áitbhunaithe.

Tugann Tascanna na
Foghlama Feidhmí
(TFFanna) deis do
scoláirí dul i ngleic go
comhoibríoch le
croíchoincheapa i
gcásanna barántúla.

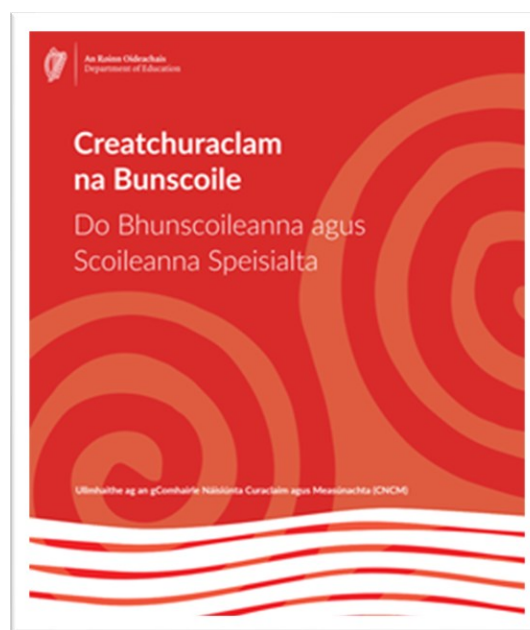
An Leanúntas Oideachais

Oide

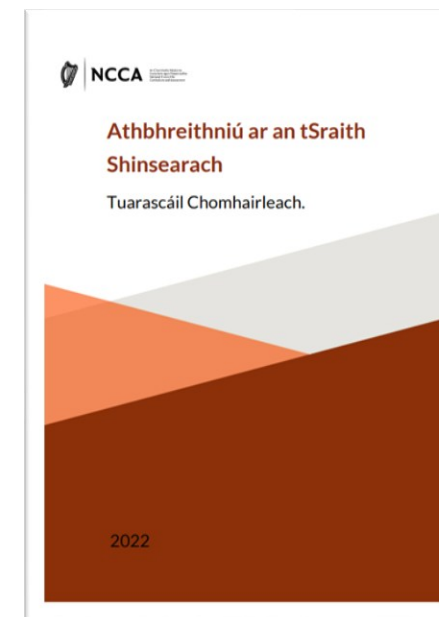
Aistear

Curaclam na Bunscoile

An tSraith Shóisearach

An tSraith Shinsearach

Leanúnachas & Dul Chun Cinn

Taobh amuigh den tSraith Shinsearach

- Ábharthacht don ghnáthshaol
- Forbairt scileanna
- Conairí Gairme & Oideachais

Inniúlachtaí na Sraithe Sinsearaí

EOLAS

SCILEANNA

LUACHANNA AGUS MEONTA

**Foghlaimoirí a bheith níos
saibhre, níos rannpháirtí
agus níos inniúla**

Príomhinniúlachtaí sa tSraith Shinsearach

Gníomhaíocht Léitheoireacht Chiúin

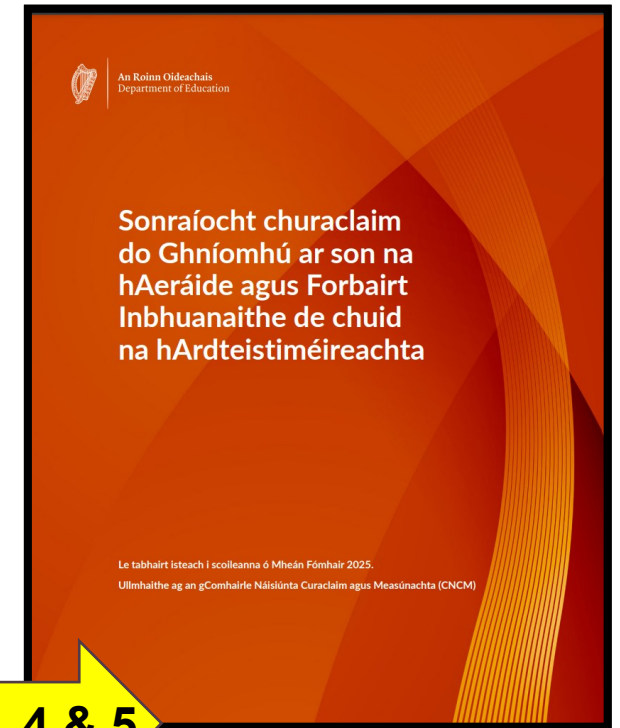

Oide

Léigh agus aibhsigh na príomhphointí ón tsonraíocht maidir le:

- Réasúnaíocht
- Aidhmeanna

Cum 3 cheist bunaithe ar an bhfaisnéis ar tháinig tú uirthi sa téacs

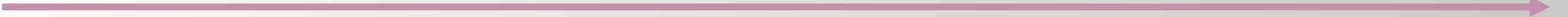

Lgh. 4 & 5

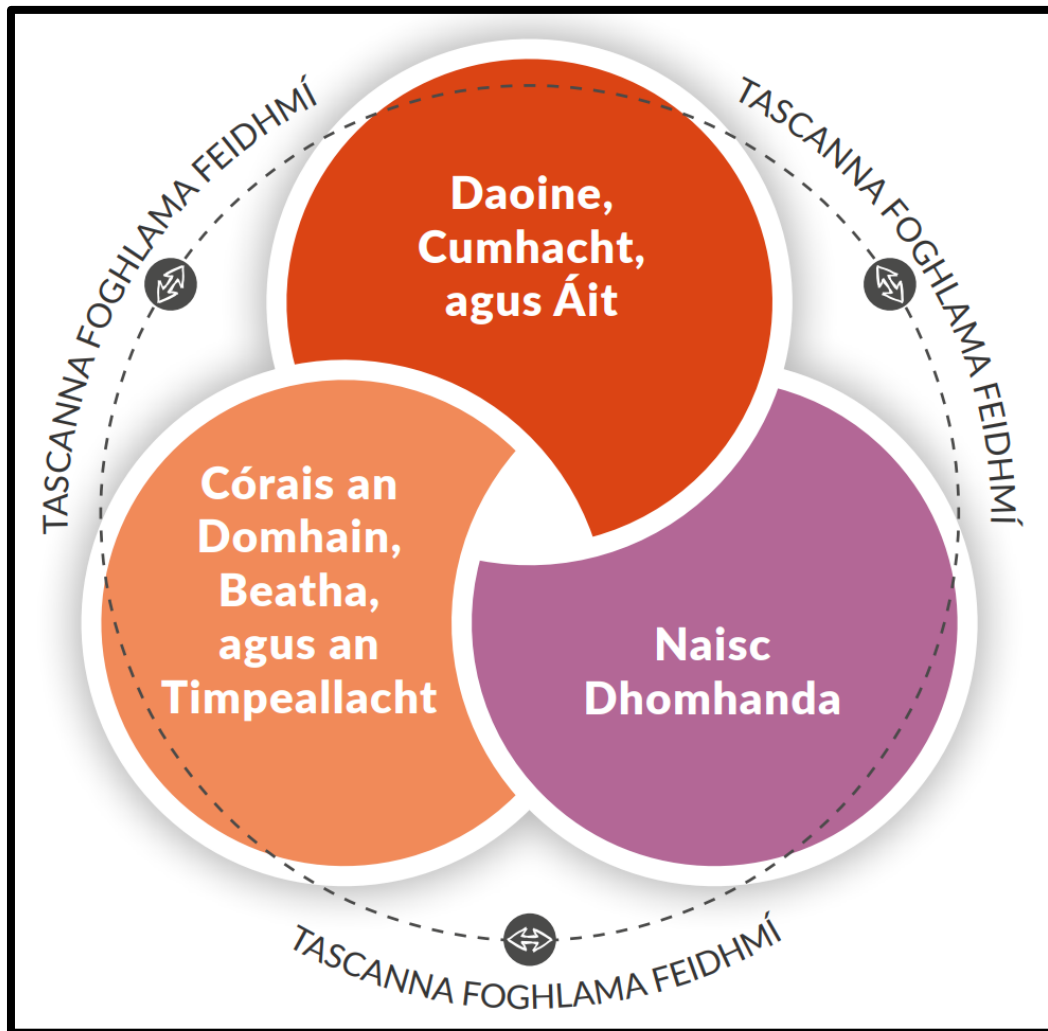
Leithdháileadh Ama

- Íosmhéid 180 uair an chloig d'am i mbun ranga

Snáitheanna staidéir

- Eolas, scileanna, luachanna agus meonta
- Cur chuige neamhlíneach, comhtháite
- Gníomh fiúntach
- Ardleibhéal & Gnáthleibhéal

Snáithe 1:

Córais na Cruinne, An Saol agus an Comhshaol

Snáithe 1: Córais na Cruinne, An Saol agus an Comhshaol

- Tá timpeallacht shláintiúil ríthábhachtach don inbhuanaitheacht.
- Ceistítear an fhianaise ar dhamáiste don chomhshaol agus ar chailteanas comhshaoil.
- Cuirtear le heolas na scoláirí ar eolaíocht aeráide agus ar chórais chomhshaoil.
- Déantar iniúchadh ar na cúiseanna agus ar na héifeachtaí le hathrú comhshaoil agus forbraíonn tuiscint ar bhealaí inar féidir na hathruithe sin a thomhas.
- Aithnítear go bhfuil teorainneacha ag baint leis an gcomhshaol agus tuigtear an baol damáiste nuair a bhrúitear thar thairseacha áirithe é.
- Forbraítear tuiscint go bhfuil cothromaíocht chomhshaoil idirnasctha le gach rud.

Snáithe 2

Áit agus Cumhacht na nDaoine

Ní aistriú amháin,
ach Aistriú Cóir

Snáithe 2: Áit agus Cumhacht na nDaoine

- Iniúchadh a dhéanamh ar ár n-áit i ngníomhú ar son na haeráide agus i bhforbairt inbhuanaithe.
- Tagraíonn áit do scoil na scoláirí, don phobal áitiúil agus d'Éirinn
- Comhthéacsanna idirnáisiúnta a mheas i ndáil le coincheapa amhail forbairt inbhuanaithe, aistrithe córa, bunchúiseanna na héagóra aeráide.
- Mar choincheapa amhail an pobal, cinnteoireacht, úsáid fuinnimh agus bunchúiseanna le hathrú comhshaoil, glactar am le machnamh a dhéanamh ar a bhféiniúlacht agus ar a luachanna féin.
- Luachanna a mheas a léirítear trí ghníomhartha daoine aonair agus grúpaí ar leibhéal éagsúla (a scoil, a gceantar, ar fud na tíre agus an domhain).

Snáithe 3

Naisc Dhomhanda

Snáithe 3: Naisc Dhomhanda

- Fiosraíonn siad smaointeoireacht agus gníomhartha domhanda.
- Breathnaíonn siad ar a dtaithe ar ghníomhú ar son na haeráide agus ar fhorbairt inbhuanaithe i gcomhthéacs saincheistanna níos leithne na cinnteoireachta agus na cumhachta mar a léirítear iad trí rialachas, fórsaí eacnamaíocha agus éagothroime domhanda.
- Déanann siad iniúchadh ar cheartas aeráide i gcomhthéacs iarrachtaí trasnáisiúnta chun aghaidh a thabhairt ar chailteanas aeráide, damáiste, agus fiachas éiceolaíoch
- Trí dhul i ngleic le samplaí ón bhfíorshaol, foghlaimíonn siad faoi ról na teicneolaíochta, na nuálaíochta agus réitigh dhúlraibhuanaithe i dtaobh malairt todhchaíochtaí a shamhlú.

Snáithe 4

Tascanna na Foghlama Feidhmí

Snáithe 4: Tascanna na Foghlama Feidhmí

- Leagtar béim ar an tábhacht atá le scoláirí a gcumas a fhorbairt chun smaoineamh agus gníomhú go hinbhuanaithe.
- Téann scoláirí i gceann ceithre Thasc Foghlaim Fheidhmeach a dhéantar i ngrúpaí beaga thar an dá bhliain
- Téann scoláirí i mbun gceann ceithre Thasc Foghlaim Fheidhmeach a dhéantar i ngrúpaí beaga a bhraitheann siad a bheith ábhartha dóibh féin go pearsanta nó dá bpiaraí, a bpobal áitiúil, nó an tsochaí trí chéile.

Tugann na 4 Thasc Foghlaim Fheidhmeach deis don scoláire:

- Dul i ngleic go comhoibríoch le croíchoincheapa.
- Is lionsa iad trínar féidir leis an scoláire blaiseadh a fháil ar chuid den fhoghlaim sna chéad trí shnáithe.
- Tá na torthaí foghlama ó na chéad trí shnáithe fite fuaite ina Chéile.

Chun an TFF a chur i gcrích, is é a dhéanfaidh na scoláirí:

- Saincheisteanna a mheas ó pheirspictíochtaí éagsúla de.
- An idircheangailteacht a aithint idir an ghné áitiúil agus dhomhanda
- Cinntí eolacha a dhéanamh a bhíonn bunaithe ar thaighde.
- Cuir chuige idirdhisciplíneacha a mheas le fadhbanna a réiteach agus le réitigh a chruthú.

"Tá an fhadhb ollmhór, ach tá an t-eolas agus na scileanna againn cheana féin chun í a stopadh agus a aisiompú. Ní mór dúinn ár gcaidreamh leis an dúlra a athmhúscailt, a bheith ag obair leis seachas ina choinne, chun ár bpláinéad a chur ar ais mar a bhí an lá ab fhearr é. "

Sir David Attenborough

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

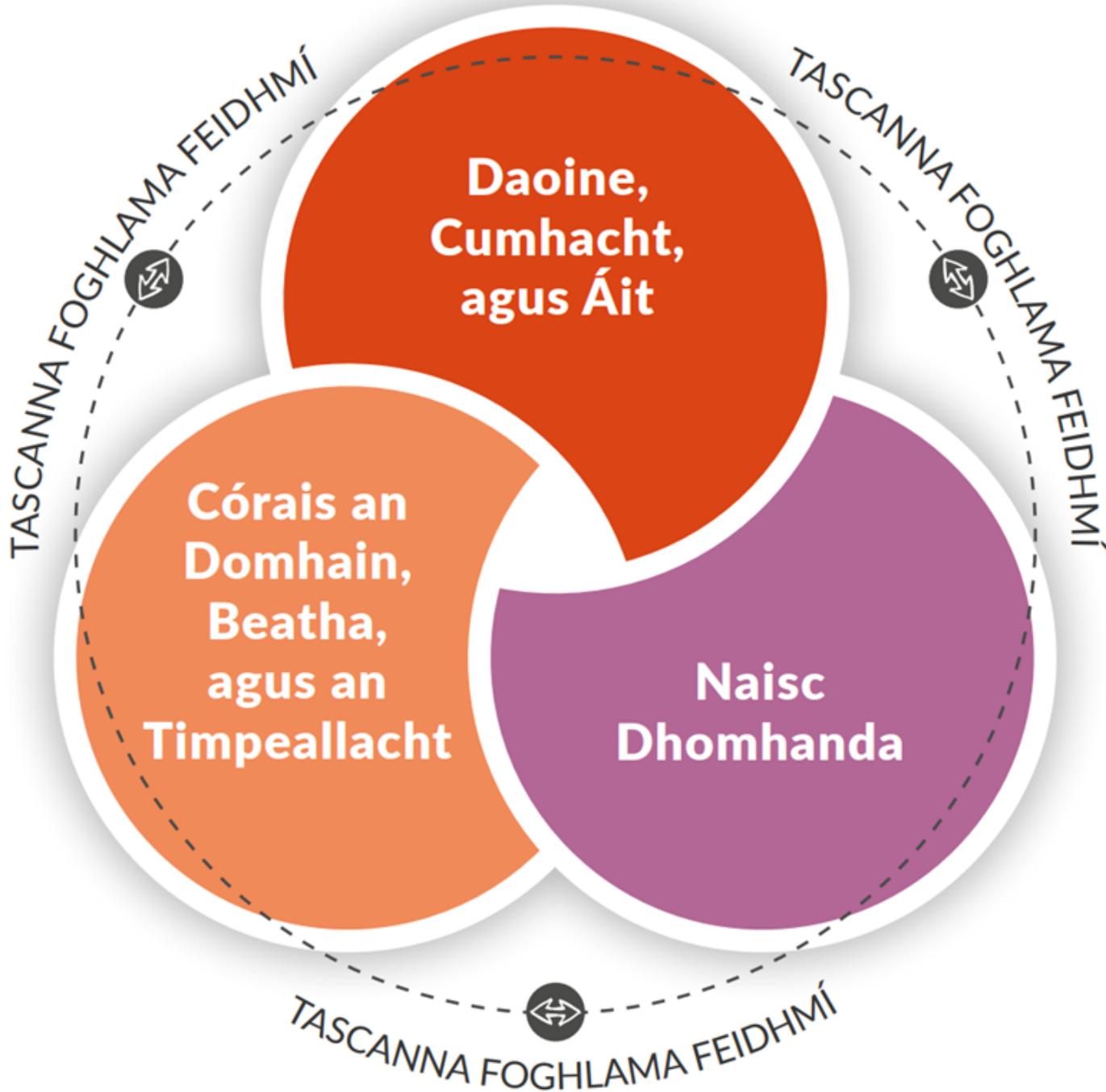
Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 2

Intinní Foghlama Lá 1

- An tsonraíocht a fhiosrú maidir le Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe
- **Tuiscint a fháil ar an tsonraíocht agus ar an gcur chuige comhtháite neamhlíneach i leith an teagaisc agus na foghlama ar fud na snáitheanna**
- Scrúdú a dhéanamh ar Thascanna na Foghlama Feidhmí (TFFanna) agus ar an gcaoi a gcuireann siad ar chumas scoláirí dul i ngleic le croíchoincheapa Gníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe

Snáitheanna Staidéir

Torthaí Foghlama na Sonraíochta a Iniúchadh

Foghlaimíonn an
scoláire faoi

Ba cheart go mbeadh
sé ar chumas an
scoláire

Briathra Gnímh

Teagasc i gcomhair foghlaim scoláirí

Oide

An nádúr a bhaineann leis an ngníomh

- Aitheantas a thabhairt dá ngníomhaireacht féin,
- Tionchar a bheith acu ar athrú agus
- Cumas chun gníomhú.
- Gníomhaíocht dhearfach aonair nó chomhchoiteann
- Foghlaim ón bhfíorshaol agus foghlaim fheidhmeach
- Dearcadh réalaíoch dóchasach

An Spás Foghlama

Lgh. 26/27

Cén chuma a bheadh ar an bhfoghlaim i Seomra Gníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe?

Intreoir ar Ghníomhaíocht an Mhúinteora

Oide

Spríocanna Domhanda na Náisiún Aontaithe

1 DEIREADH LE BOCHTAINEAUGHT 	2 DEIREADH LE HÓCRAS 	3 DEA-SHLÁINTE 	4 OIDEACHAS AR ARD-CHAIGHDEÁN 	5 COMHIONANNAS INSCNE 	6 UISCE GLAN & SLÁINTÍOCHT
7 FUINNEAMH GLAN & INACMHAINNE 	8 OBAIR FHIÚNTACH & FÁS EACNAMAÍOCH 	9 TIONSCLAÍOCHT, NUÁLAÍOCHT & INFREASTRUCHTÚR 	10 LAGHDÚ AR MHÍ-CHOITHROMAÍOCHTAÍ 	11 CATHRACHA & POBAIL INBHUANAITHE 	12 TÁIRGEACHT & TOMHALTAS FREAGRACH
13 GNÍOMHÚ AR SON NA HAERÁIDE 	14 BEATHA FAOIN UISCE 	15 BEATHA AR TÍR 	16 SÍOCHÁIN & CEARTAS & INSTITIÚIDÍ LAIDRE 	17 COMHPHÁIRTÍOCHT AR NA SPRIOCANNA 	

leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Gníomhaíocht an Mhúinteora

Oide

Forbairt Inbhuanaithe in Éirinn a Thuiscint

Tionscnamh Fuinnimh In-athnuaite
**PÁIRC GHAOITHE NA
GAILLIMHE & ATHDHÚLRÚ**

Feirmeoireacht Inbhuanaithe

**TIONSCADAL GNÍOMHAÍOCHT
CHRUTHAITHEACH**

Bainistiú Dramhaíola & Athchúrsáil

**DRAMHAÍL NACH DTEASTAÍONN
Ó CHLOICH NA COILLTE**

Cothromas Sóisialta agus Forbairt Pobail

**ÉAGÓIR AERÁIDE IN
ÉIRINN**

Bithéagsúlacht & Caomhnú

CLÁR BHOIRNE

Oide

<https://tinyurl.com/mpxdadr5>

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Póstaer a chruthú

1. Príomhphointí faoin staid reatha
2. Dúshlán atá le sárú
3. Tionscnaimh rathúla
4. Réitigh / gníomhartha a beartaíodh le haghaidh feabhais

SIÚLÓID AN GHAILEARAÍ

NAISC A DHÉANAMH LEIS NA TORTHAÍ FOGHLAMA

Gníomhaíocht Mheaitseála Shamplach

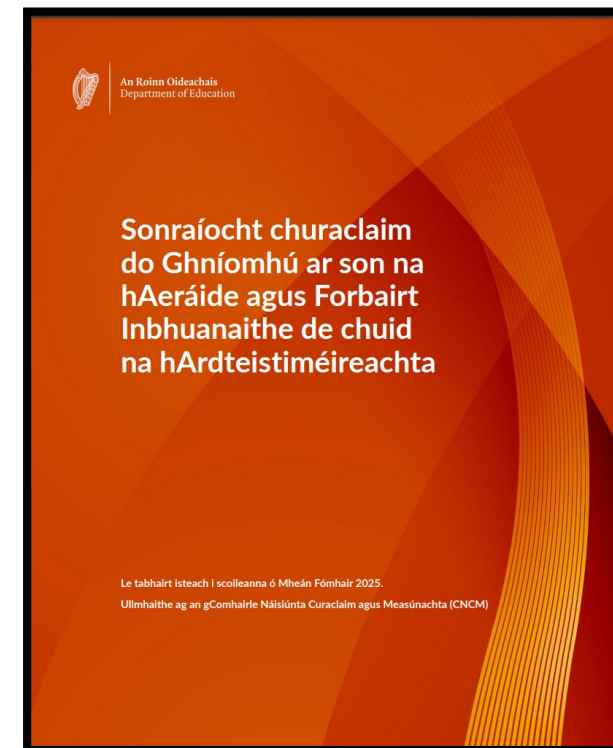
Doiciméad Sonraíochta an Churaclaim a Úsáid

Tabharfar na nithe seo a leanas do gach grúpa:

- Sraith cártaí lannaithe de chuid FSFanna (Foghlaimíonn Scoláirí Faoi)
- Sraith cártaí lannaithe ina luaitear na torthaí foghlama
- Sraith de chártaí sainmhínithe briathra gnímh

Treoracha:

- Ag baint úsáid as an tsonraíocht, meaitseáil na cártaí - FSFanna agus TFanna
- Aimsigh an briathar gnímh sa TF agus meaitseáil é lena shainmhíniú

Smaoineamh Gníomhaíocht Mheaitseála Shamplach

Oide

Foghlaimíonn an scoláire faoi:

• **Córais na Cruinne:**

- Geoisféar
- Bithsféar
- Crióisféar
- Hidrisféar
- Atmaisféar

• **Éiceachórais dhomhanda:**

- talún
- muirí
- fionnuisce
- faoi thalamh

• **Idirnaisc éagsúla lena n-áirítear timthriall an charbóin agus timthriall an uisce**

Snáithe 1 Torthaí Foghlama

Ba cheart go mbeadh sé ar chumas an scoláire:
Breac-chuntas a thabhairt ar chórais an Domhain agus ar na naisc idir éiceachórais dhomhanda

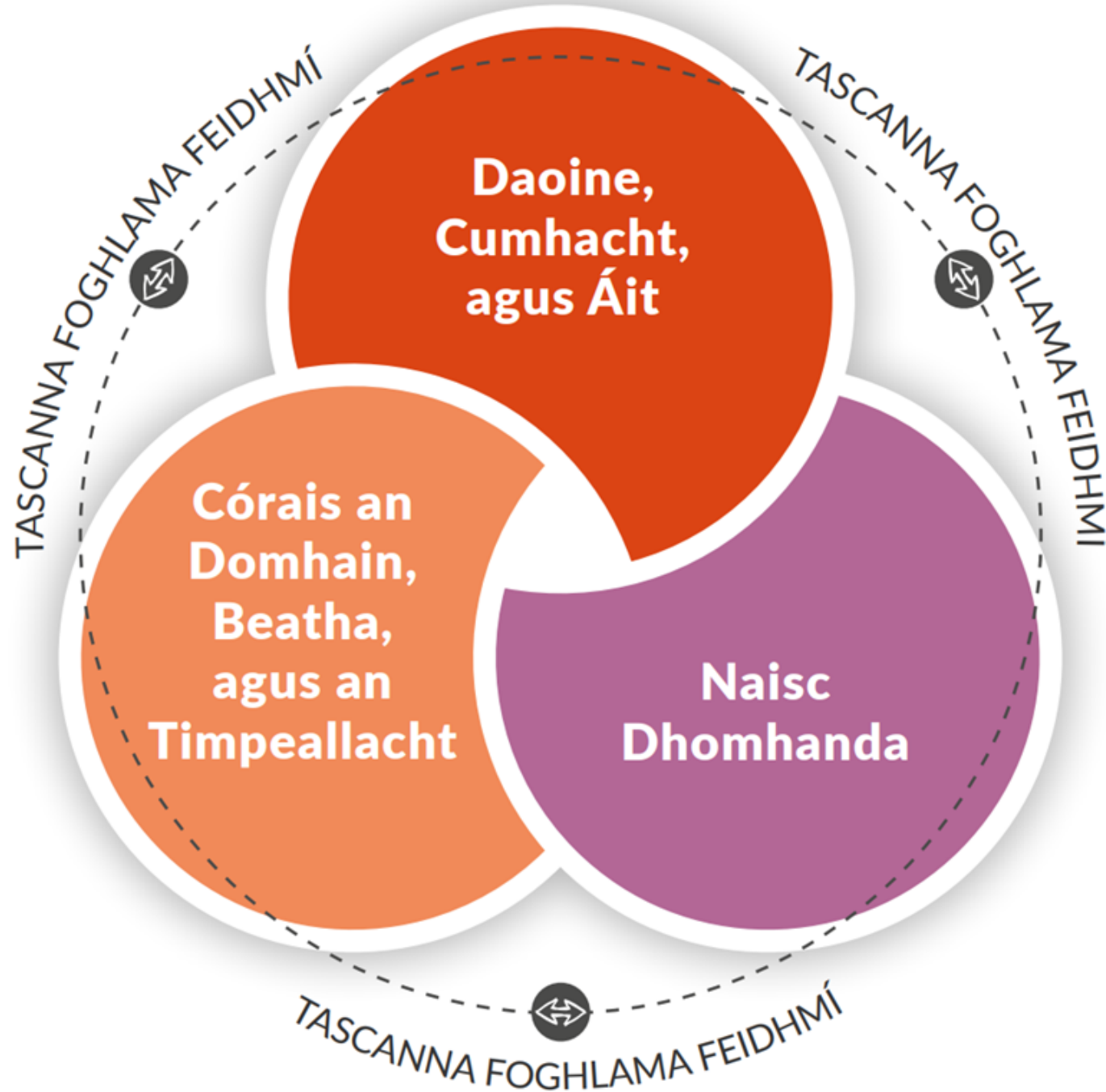
Briathra Gnímh:
Tabhair na príomhphointí; cloígh leis na bunghnéithe

Gníomhaíocht Mheaitseála Shamplach – Aiseolas

- Cad é an difríocht idir an colún TF agus an colún FSF?
- Conas a chabhraigh an briathar gnímh leat dul i ngleic leis an TF?

Oide

Náisiún a scriosann a ithreacha, scriosann sé é féin. Is iad na foraoisí scamhóga ár gcuid talún, ag íonghlanadh an aeir agus ag tabhairt neart úr dár muintir."

Franklin D. Roosevelt.

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Seisiún 3

Intinní Foghlama Lá 1

- An tsonraíocht a fhiosrú maidir le Gníomhú ar son na hAeráide agus Forbairt Inbhuanaithe
- Tuiscint a fháil ar an tsonraíocht agus ar an gcur chuige comhtháite neamhlíneach i leith an teagaisc agus na foghlama ar fud na snáitheanna
- **Scrúdú a dhéanamh ar Thascanna na Foghlama Feidhmí (TFFanna) agus ar an gcaoi a gcuireann siad ar chumas scoláirí dul i ngleic le croíchoincheapa Ghníomhú ar son na hAeráide & Forbairt Inbhuanaithe**

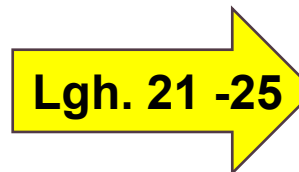

Gníomhaíocht Léitheoireacht Chiúin

Léigh agus aibhsigh na príomhphointí ón tsonraíocht do:

Snáithe 4

Tascanna Foghlaim
Fheidhmeach

Gníomhaíocht Léitheoireacht Chiúin

Oide

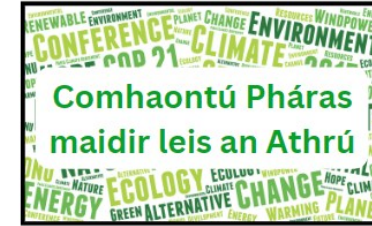
- **4 Tascanna Foghlaim Fheidhmeach**
- Plan, design, and carry out tasks
- Tascanna a phleanáil, a dhearadh agus a chur i gcrích
- Dul i ngleic go comhoibríoch leis na croíchoincheapa
- **Lionsa trínar féidir le scoláirí taithí a fháil ar chuid den fhoghlaim ó na chéad trí shnáithe**

Tasc Foghlaim Fheidhmeach 1

Páirt a ghlacadh in
idirphlé faoi ghníomhú
ar son na haeráide
agus forbairt
inbhuanaithe

Oide

Comhaontú Pháras
maidir leis an Athrú

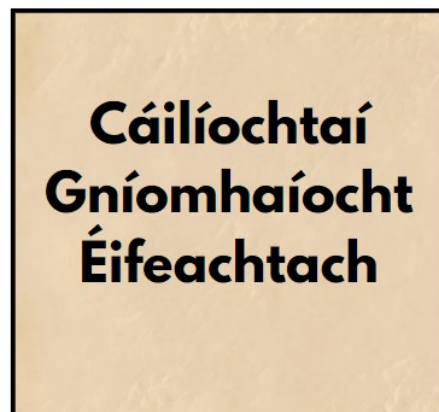
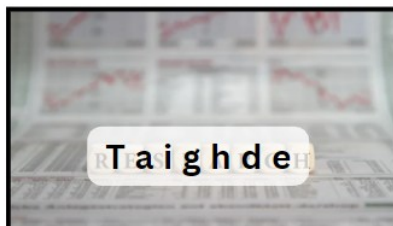
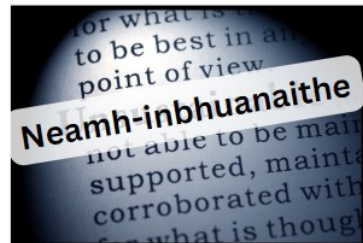
Scileanna
Éascaithe

Tasc Foghlaim Fheidhmeach 2

Taighde a dhéanamh ar Ghníomhaíocht

Tasc Foghlaim Fheidhmeach 3

Eispéireas
dúlrabhunaithe a
dhearadh

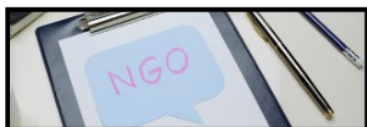
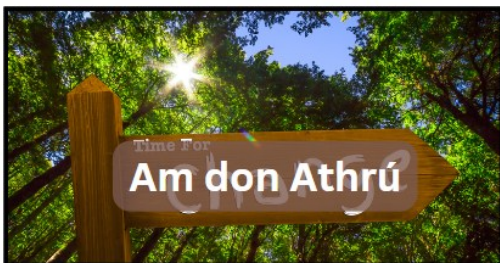
Cáilíochtúil
Cainníochtúil

Tasc Foghlaim Fheidhmeach 4

Gníomh a Eagrú

**Taighde
Plean
Gníomh a
Dhearadh**

Gníomhaíocht an Mhúinteora

- Smaoinigh ar na ceithre Tascanna Foghlaim Fheidhmeach (leathanaigh 21- 25)
- Roghnaigh Tasc Foghlaim Fheidhmeach (TFF) amháin
- Déan cur síos ar an gcaoi a bhféadfadh an TFF seo tacú le tuiscint do chuid scoláirí ar an ábhar a rinneadh i Seisiún 2 ar Fhorbairt Inbhuanaithe in Éirinn

Lgh. 21-25

Gníomhaíocht Athmhachnaimh an Mhúinteora

**Cén coincheap nó scil ón lá inniu is
mó atá tú ag iarraidh a chur i
bhfeidhm?**

Príomhtheachtaireachtaí

Cur chuige
comhtháite
neamhlíneach

Croíchoincheapa
agus prionsabail
idirnasctha

Is féidir le scoláirí
tabhairt faoi na
torthaí foghlama trí
eispéiris chuí sa
seomra ranga agus
áitbhunaithe.

Tugann Tascanna na
Foghlama Feidhmí
(TFFanna) deis do
scoláirí dul i ngleic go
comhoibríoch le
croíchoincheapa i
gcásanna barántúla.

Oide

**"Is cosúil go bhfuil rud dodhéanta i gcónaí
go dtí go ndéantar é."**

Nelson Mandela

Go raibh maith agaibh